

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
POLITIČKIH STRANAKA I NEZAVISNIH ZASTUPNIKA
ZA 2009.**

Zagreb, lipanj 2010.

SADRŽAJ

stranica

1.	PROVEDBA REVIZIJE	2
1.1.	Ciljevi revizije	2
1.2.	Metode revizije	2
1.3.	Mišljenja	3
2.	REVIZIJA POLITIČKIH STRANAKA	4
2.1.	Prihodi	4
2.2.	Rashodi	8
2.3.	Sažetak nalaza i preporuka	12
2.4.	Izražena mišljenja	16
3.	REVIZIJA NEZAVISNIH ZASTUPNIKA	17
3.1.	Prihodi	17
3.2.	Rashodi	18
3.3.	Sažetak nalaza i preporuka	21
3.4.	Izražena mišljenja	21
4.	PRAĆENJE IZVRŠENJA NALOGA I PREPORUKA	22
5.	PRIMJENA ODREDBI ČLANKA 15. ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH STRANAKA, NEZAVISNIH LISTA I KANDIDATA	23

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
POLITIČKIH STRANAKA I NEZAVISNIH ZASTUPNIKA
ZA 2009.**

Državni ured za reviziju (dalje u tekstu: Ured) podnosi Hrvatskom saboru Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji političkih stranaka i nezavisnih zastupnika, kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje za 2009., u skladu s odredbom članka 20. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07). Navedeni Zakon uređuje način i uvjete stjecanja sredstava za rad političkih stranaka, te nadzor i transparentnost stjecanja i trošenja tih sredstava. Odredbe Zakona koje se odnose na dobrovoljne priloge (donacije), zabranu financiranja i pogodovanja, te nadzor i financijsko poslovanje, odgovarajuće se primjenjuju i na nezavisne liste i kandidate.

Odredbama članaka 17. i 20. Zakona, propisano je da nadzor nad financijskim poslovanjem političkih stranaka provode Ured i Ministarstvo financija - Porezna uprava u prvom polugodištu svake kalendarske godine, za prethodnu godinu. S obzirom da se pod pojmom *nadzor financijskog poslovanja* podrazumijevaju aktivnosti revizije (Ured) i inspekcije (Porezna uprava), u skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 – pročišćeni tekst i 177/04), nadležnost Ureda odnosi se na financijsku reviziju kojom su obuhvaćeni financijskih izvještaja i poslovanja političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, odnosno kojom su obuhvaćeni:

- sustav unutarnjih kontrola,
- djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo političkih stranaka,
- planiranje i računovodstveno poslovanje,
- prihodi i rashodi,
- imovina i obveze, te
- cjelokupno poslovanje političkih stranaka i nezavisnih zastupnika.

1. PROVEDBA REVIZIJE

Financijska revizija političkih stranaka i nezavisnih zastupnika za 2009., obavljena je na način i prema postupcima koji su utvrđeni Zakonom o državnoj reviziji, INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizijom je obuhvaćeno jedanaest parlamentarnih političkih stranaka i četiri nezavisna zastupnika.

Poslovanje političkih stranaka i nezavisnih zastupnika u 2009. regulirali su sljedeći propisi:

- Zakon o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata,
- Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98 i 36/01),
- Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 177/04 i 73/08),
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 48/04, 82/04, 90/05, 76/07, 87/09 i 94/09),
- Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09),
- Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija) (Narodne novine 26/07 i 148/09),
- Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09 i 9/09),
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine 60/96, 113/97, 7/99, 112/99, 119/99, 44/00, 63/00, 80/00, 109/00, 54/01, 58/03, 198/03, 55/04, 77/04, 153/05, 79/07, 34/08, 97/09 i 149/09)), te drugi propisi.

1.1. Ciljevi revizije

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost izvršenja rashoda, odnosno jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom,
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

1.2. Metode revizije

Tijekom revizije korištene su sljedeće metode: za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju političkih stranaka i nezavisnih zastupnika. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata.

Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera računa, te računski točnost dokumentacije u vezi rashoda za zaposlene, materijalnih rashoda, rashoda za amortizaciju, rashoda za donacije (pomoći), te drugih rashoda. Provjereni su podaci objavljeni na web stranicama političkih stranaka i nezavisnih zastupnika.

Obavljeni su razgovori sa zakonskim predstavnicima političkih stranaka te drugim zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima. Također su obavljeni razgovori s nezavisnim zastupnicima.

U skladu s odredbom članka 7. Zakona o državnoj reviziji, po okončanju revizije sastavljena su izvješća koja sadrže:

- opis činjenica vezanih uz djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, te financijske izvještaje,
- ciljeve i područja revizije,
- metode i postupke revizije,
- provjeru izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.,
- nalaz, u kojem su ukratko opisane nepravilnosti prema područjima na koja se odnose (uz svako područje daje se nalog, prijedlog ili mišljenje, odnosno preporuka za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti), te
- mišljenje o financijskim izvještajima i poslovanju političkih stranaka i nezavisnih zastupnika.

1.3. Mišljenja

Mišljenja su izražena u standardiziranom obliku, u skladu s INTOSAI revizijskim standardima. Za svaki subjekt izraženo je jedno od sljedećih mišljenja:

- bezuvjetno,
- uvjetno,
- nepovoljno ili
- suzdržano.

Kod izražavanja mišljenja odlučujuću ulogu ima prag značajnosti, koji se određuje prema utvrđenoj metodologiji. Na određivanje praga značajnosti utječu značajnost po vrijednosti i značajnost po prirodi ili sadržaju. Značajnost po vrijednosti se određuje izravno, u apsolutnom iznosu i neizravno u postotku od ukupnih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka ili vrijednosti imovine, a značajnost po prirodi ili sadržaju ovisi o vrsti poslovnih događaja koji su značajnije utjecali na financijske izvještaje ili poslovanje subjekta.

2. REVIZIJA POLITIČKIH STRANAKA

Revizijom su obuhvaćene političke stranke koje su tijekom 2009. imale zastupnike u Hrvatskom saboru. Subjekti revizije bili su:

- Hrvatska demokratska zajednica (HDZ),
- Hrvatska narodna stranka-Liberalni demokrati (HNS),
- Hrvatska seljačka stranka (HSS),
- Hrvatska socijalno-liberalna stranka (HSLs),
- Hrvatska stranka prava (HSP),
- Hrvatska stranka umirovljenika (HSU),
- Hrvatski demokratski savez Slavonije i Baranje (HDSSB),
- Istarski demokratski sabor (IDS),
- Samostalna demokratska srpska stranka (SDSS),
- Socijaldemokratska partija Hrvatske (SDP) i
- Stranka demokratske akcije Hrvatske (SDA Hrvatske).

2.1. Prihodi

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, političke stranke mogu stjecati prihode od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija), izdavačke djelatnosti, prodaje propagandnog materijala, organizacije stranačkih manifestacija, iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: lokalne jedinice), od imovine u njihovom vlasništvu i iz drugih prihoda.

Način stjecanja prihoda političke stranke su odredile i svojim internim aktima, najčešće statutima.

Prema izvještajima o prihodima i rashodima za 2009., političke stranke su iskazale ukupne prihode u iznosu 152.508.617,00 kn, koji se odnose na prihode iz državnog proračuna u iznosu 57.037.828,00 kn, prihode iz proračuna lokalnih jedinica u iznosu 53.937.837,00 kn, prihode od članarina u iznosu 7.005.093,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 25.060.555,00 kn i druge prihode u iznosu 9.467.304,00 kn.

U tablici u nastavku daju se podaci o ostvarenim prihodima iz izvještaja o prihodima i rashodima za 2009., prema vrstama.

Tablica broj 1

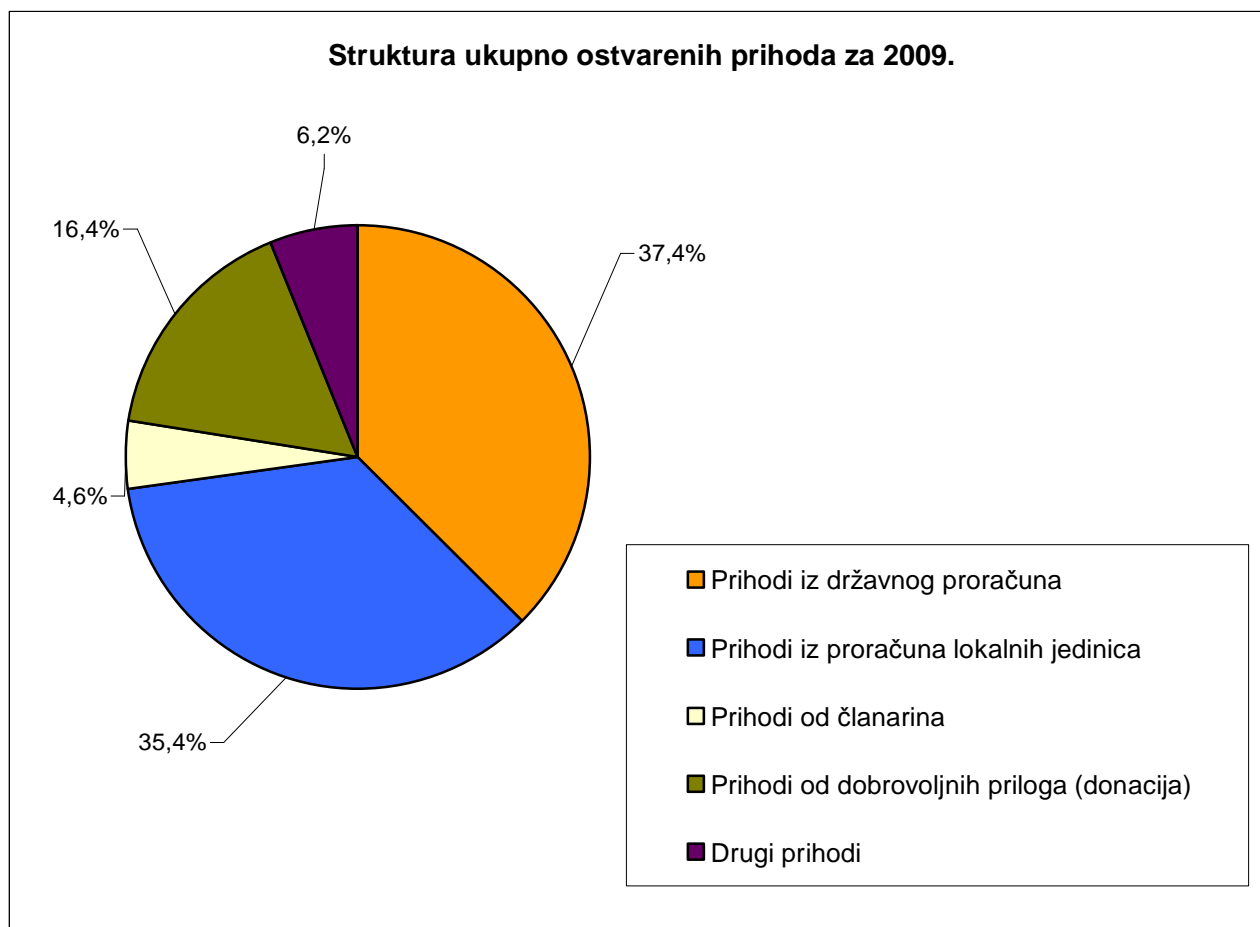
Ostvareni prihodi za 2009. prema vrstama

u kn

Redni broj	Politička stranka	Ukupni prihodi (4+5+6+7+8)	Prihodi iz državnog proračuna	Prihodi iz proračuna lokalnih jedinica	Prihodi od članarina	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	Drugi prihodi
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Hrvatska demokratska zajednica (HDZ)	61.391.108,00	23.369.446,00	18.716.768,00	2.217.167,00	12.975.373,00	4.112.354,00
2.	Hrvatska narodna stranka-Liberalni demokrati (HNS)	11.088.049,00	2.786.223,00	4.930.318,00	778.138,00	2.501.658,00	91.712,00
3.	Hrvatska seljačka stranka (HSS)	12.579.889,00	2.360.550,00	5.634.373,00	723.948,00	3.277.009,00	584.009,00
4.	Hrvatska socijalno-liberalna stranka (HSLŠ)	4.193.645,00	1.510.727,00	35.294,00	352.982,00	1.659.344,00	635.298,00
5.	Hrvatska stranka prava (HSP)	5.048.758,00	386.975,00	2.987.806,00	465.775,00	1.130.036,00	78.166,00
6.	Hrvatska stranka umirovljenika (HSU)	4.226.158,00	386.975,00	2.714.093,00	261.777,00	64.000,00	799.313,00
7.	Hrvatski demokratski savez Slavonije i Baranje (HDSSB)	2.589.526,00	1.160.926,00	839.135,00	0,00	588.550,00	915,00
8.	Istarski demokratski sabor (IDS)	5.086.871,00	1.160.926,00	3.016.287,00	96.590,00	776.294,00	36.774,00
9.	Samostalna demokratska srpska stranka (SDSS)	3.099.924,00	1.160.926,00	1.639.698,00	0,00	283.350,00	15.950,00
10.	Socijaldemokratska partija Hrvatske (SDP)	42.539.014,00	22.367.179,00	13.388.663,00	2.108.716,00	1.804.441,00	2.870.015,00
11.	Stranka demokratske akcije Hrvatske (SDA Hrvatske)	665.675,00	386.975,00	35.402,00	0,00	500,00	242.798,00
SVEUKUPNO		152.508.617,00	57.037.828,00	53.937.837,00	7.005.093,00	25.060.555,00	9.467.304,00

U nastavku se daje grafički prikaz strukture ukupno ostvarenih prihoda političkih stranaka za 2009.

Grafički prikaz broj 1

U ukupno ostvarenim prihodima najveći udjel imaju prihodi iz državnog proračuna 37,4%. Zatim slijede prihodi iz proračuna lokalnih jedinica 35,4%, prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) 16,4% i prihodi od članarina 4,6%. Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 9.467.304,00 kn ili 6,2%, a odnose se na prihode od zakupnina, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, prodaje imovine i prihode od kamata.

Prema izvještajima o prihodima i rashodima za 2009., prihodi iz državnog proračuna su iskazani u iznosu 57.037.828,00 kn, a ostvareni su u iznosu 56.301.052,00 kn, što je za 736.776,00 kn manje od iskazanih. Navedena razlika se odnosi na druge vrste prihoda koje je jedna politička stranka iskazala u okviru prihoda iz državnog proračuna. Ovi prihodi su ostvareni u skladu s Odlukom o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka u 2009., koju je donio Hrvatski sabor, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav.

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, političke stranke mogu stjecati dobrovoljne priloge (donacije). To su povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac političkoj stranci u iznosu većem od iznosa članarine te pružanje usluge ili dani proizvodi političkoj stranci bez naknade.

Prema izvještajima o prihodima i rashodima za 2009., prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su iskazani u iznosu 25.060.555,00 kn, a ostvareni su u iznosu 23.630.848,00 kn, što je za 1.429.707,00 kn manje od iskazanih. Navedena razlika se najvećim dijelom odnosi na druge vrste prihoda koje je jedna politička stranka iskazala u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija).

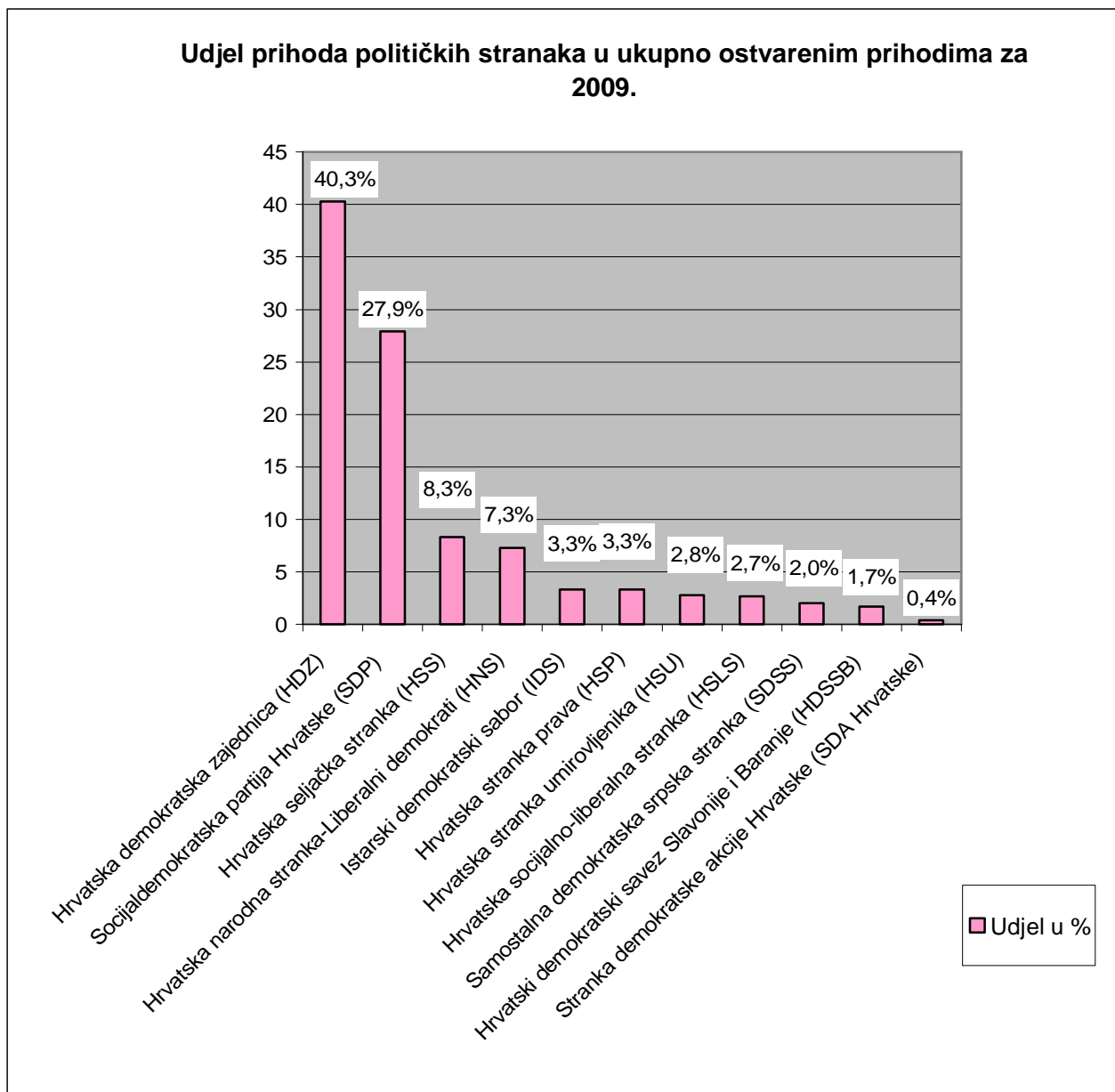
Od ukupno primljenih dobrovoljnih priloga (donacija) u 2009. u iznosu 23.630.848,00 kn, na novčane priloge se odnosi 22.504.843,00 kn ili 95,2%, a na dobrovoljne priloge (donacije) u proizvodima ili uslugama 1.126.005,00 kn ili 4,8%.

Političkim strankama su u 2009. dobrovoljne priloge (donacije) dale 424 pravne i 737 fizičke osobe.

Vrijednosno najznačajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima za 2009., odnosi se na dvije političke stranke (68,2%). Treća politička stranka prema veličini ostvarenih prihoda ima udjel 8,3% u ukupnim prihodima, a sve druge stranke (8) imaju udjel 23,5% u ukupnim prihodima.

U nastavku se daje grafički prikaz udjela prihoda političkih stranaka u ukupno ostvarenim prihodima za 2009.

Grafički prikaz broj 2

2.2. Rashodi

Odredbom članka 2. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, propisano je da političke stranke mogu koristiti financijska sredstva isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih njihovim programom rada i statutom.

Ukupni rashodi političkih stranaka prema izvještajima o prihodima i rashodima za 2009., iskazani su u iznosu 173.439.478,00 kn, a odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 21.117.806,00 kn, rashode za promidžbu u iznosu 58.979.499,00 kn, druge materijalne rashode u iznosu 73.700.971,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 2.150.997,00 kn, financijske rashode u iznosu 3.423.062,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu 7.195.247,00 kn, te druge rashode u iznosu 6.871.896,00 kn.

Ukupni prihodi političkih stranaka su ostvareni u iznosu 152.508.617,00 kn, a ukupni rashodi su izvršeni u iznosu 173.439.478,00 kn. Manjak prihoda nad rashodima na koncu 2009. iskazan je u iznosu 20.930.861,00 kn. Pet političkih stranaka je ostvarilo višak prihoda nad rashodima, a šest manjak. Manjak prihoda nad rashodima političke stranke su podmirile iz viška prihoda prenesenih iz ranijih godina ili su donijele plan podmirenja manjka prihod nad rashodima u sljedećim razdobljima.

U tablici u nastavku, daju se podaci o izvršenim rashodima iz izvještaja o prihodima i rashodima za 2009., prema vrstama.

Tablica broj 2

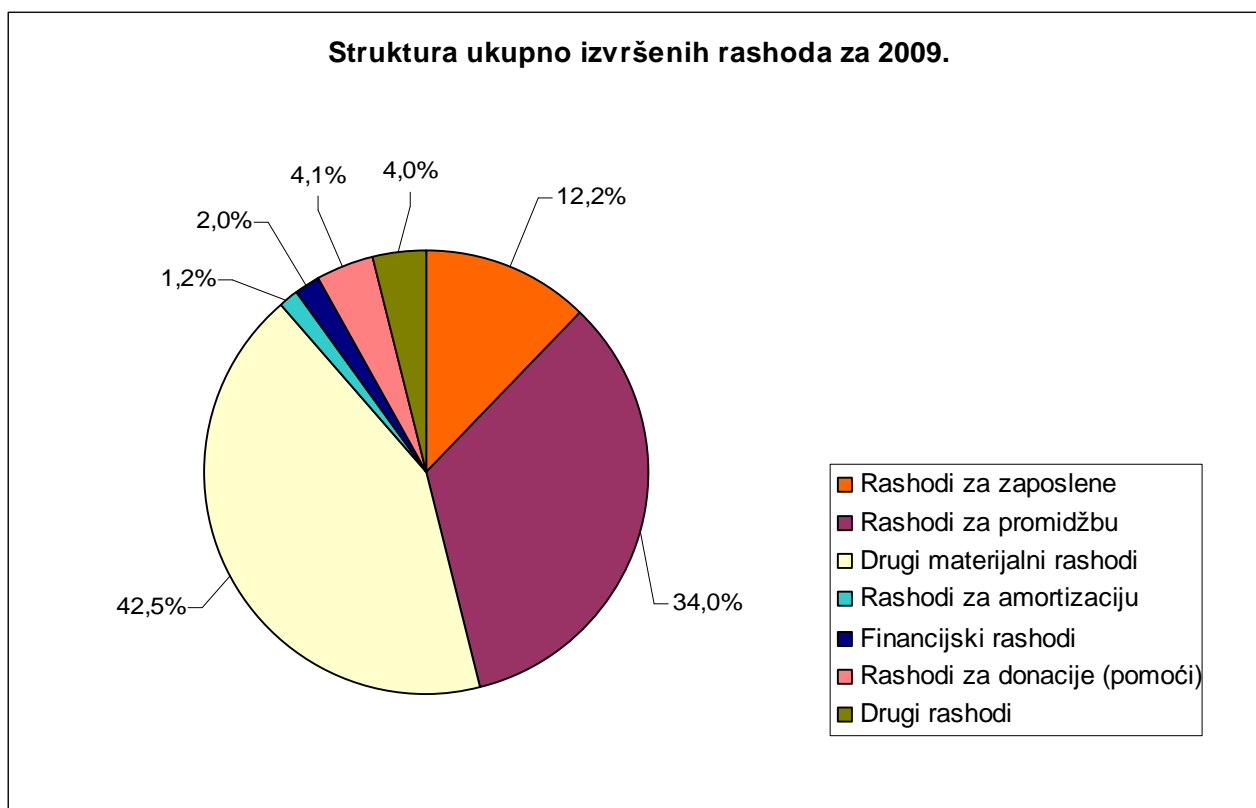
Izvršeni rashodi za 2009. prema vrstama

u kn

Redni broj	Politička stranka	Ukupni rashodi (4+5+6+7+8+9+10)	Rashodi za zaposlene	Materijalni rashodi		Rashodi za amortizaciju	Financijski rashodi	Rashodi za donacije (pomoći)	Drugi rashodi
				Rashodi za promidžbu	Drugi materijalni rashodi				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Hrvatska demokratska zajednica (HDZ)	75.978.894,00	8.089.133,00	29.892.261,00	28.138.842,00	1.252.124,00	602.529,00	3.070.894,00	4.933.111,00
2.	Hrvatska narodna stranka-Liberalni demokrati (HNS)	12.811.495,00	1.658.565,00	4.795.391,00	5.572.035,00	132.333,00	276.840,00	129.760,00	246.571,00
3.	Hrvatska seljačka stranka (HSS)	12.999.621,00	1.903.283,00	4.118.588,00	6.404.577,00	336.205,00	52.729,00	181.253,00	2.986,00
4.	Hrvatska socijalno-liberalna stranka (HLSL)	4.560.493,00	787.460,00	724.938,00	2.389.194,00	16.098,00	111.886,00	161.687,00	369.230,00
5.	Hrvatska stranka prava (HSP)	4.602.073,00	289.394,00	1.509.539,00	2.467.420,00	93.186,00	114.466,00	59.254,00	68.814,00
6.	Hrvatska stranka umirovljenika (HSU)	4.045.700,00	0,00	721.712,00	2.497.251,00	8.402,00	8.163,00	88.595,00	721.577,00
7.	Hrvatski demokratski savez Slavonije i Baranje (HDSSB)	2.169.077,00	136.367,00	776.882,00	1.117.481,00	13.088,00	123.159,00	2.100,00	0,00
8.	Istarski demokratski sabor (IDS)	6.715.778,00	1.514.028,00	2.087.843,00	2.958.812,00	59.356,00	63.033,00	30.036,00	2.670,00
9.	Samostalna demokratska srpska stranka (SDSS)	3.013.411,00	697.057,00	229.803,00	1.417.007,00	91.903,00	76.083,00	114.487,00	387.071,00
10.	Socijaldemokratska partija Hrvatske (SDP)	45.931.463,00	6.042.519,00	14.103.980,00	20.345.576,00	87.654,00	1.990.547,00	3.221.321,00	139.866,00
11.	Stranka demokratske akcije Hrvatske (SDA Hrvatske)	611.473,00	0,00	18.562,00	392.776,00	60.648,00	3.627,00	135.860,00	0,00
SVEUKUPNO		173.439.478,00	21.117.806,00	58.979.499,00	73.700.971,00	2.150.997,00	3.423.062,00	7.195.247,00	6.871.896,00

U nastavku se daje grafički prikaz strukture ukupno izvršenih rashoda političkih stranaka za 2009.

Grafički prikaz broj 3

Najveći udjel u izvršenim rashodima imaju drugi materijalni rashodi 42,5%. Zatim slijede rashodi za promidžbu 34,0%, zaposlene 12,2%, donacije (pomoći) 4,1%, drugi rashodi 4,0%, financijski rashodi 2,0% i rashodi za amortizaciju 1,2%.

Drugi materijalni rashodi izvršeni u iznosu 73.700.971,00 kn se odnose na rashode za uredski materijal, energiju, naknade troškova službenog puta, usluge telekomunikacija, pošte i prijevoza, komunalne usluge, te usluge zakupa i najma poslovnog prostora i opreme.

Rashodi za promidžbu izvršeni u iznosu 58.979.499,00 kn se odnose na usluge promidžbe vezane uz kandidate za izbore članova predstavničkih tijela lokalnih jedinica, načelnika, gradonačelnika i župana, te kandidate za izbor predsjednika Republike Hrvatske. Usluge promidžbe najvećim se dijelom odnose na promidžbu putem televizije, radija i tiskovina, te promidžbeni materijal.

Izvršeni rashodi za zaposlene u iznosu 21.117.806,00 kn se odnose na plaće zaposlenika u devet političkih stranaka (dvije stranke nisu imale zaposlenike), koje su koncem 2009. imale 200 zaposlenika.

Rashodi za donacije (pomoći) izvršeni su u iznosu 7.195.247,00 kn, a odnose se na donacije zakladama, udrugama i građanima na temelju zamolbi.

Financijski rashodi izvršeni u iznosu 3.423.062,00 kn se odnose na bankarske usluge i usluge platnog prometa, kamate za primljene kredite od poslovnih banaka, negativne tečajne razlike i zatezne kamate.

Rashodi za amortizaciju izvršeni su u iznosu 2.150.997,00 kn. Obračun amortizacije obavljen je u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Navedeni rashodi obuhvaćaju amortizaciju građevinskih objekata, računalne opreme, uredskog namještaja, uređaja, vozila i druge imovine u vlasništvu političkih stranaka.

Drugi rashodi izvršeni u iznosu 6.871.896,00 kn se odnose na neotpisanu nabavnu vrijednost prodane i rashodovane dugotrajne imovine, naknade štete, pristojbe, otpisana potraživanja, te uplate u državni proračun pogrešno uplaćenih donacija.

2.3. Sažetak nalaza i preporuka

Najznačajnija područja u kojima su revizijom utvrđene nepravilnosti se odnose na:

- sustav unutarnjih kontrola,
- planiranje i računovodstveno poslovanje,
- prihode i
- rashode.

- Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola treba osigurati zakonito, ekonomično i učinkovito upravljanje financijskim sredstvima i drugom imovinom te povećati odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom.

Odredbama članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.

Revizijom je utvrđeno da su političke stranke internim aktima propisale obvezu ustrojavanja sustava unutarnjih kontrola, odnosno obavljanje kontrole knjigovodstvenih isprava na temelju kojih se poslovni događaji evidentiraju u poslovnim knjigama. Tri političke stranke nisu uspostavile učinkoviti sustav unutarnje kontrole.

Ured je naložio političkim strankama ustrojavanje učinkovitog sustava unutarnjih kontrola te kontrolu knjigovodstvenih isprava u skladu s Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija i internim aktima.

- Planiranje

Prema odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, političke stranke mogu koristiti financijska sredstva isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom. Program i statut su temeljni dokumenti koji određuju dugoročno usmjerenje i djelokrug rada te daju okvir za poslovanje političke stranke.

Detaljnju razradu aktivnosti i potrebna sredstva za njihovo ostvarivanje trebaju sadržavati godišnji programi rada i financijski planovi.

Godišnji program rada treba, u pravilu, sadržavati opis glavnih aktivnosti, iznos potrebnih sredstava, te izvore financiranja za određeno razdoblje kako bi se omogućilo učinkovito upravljanje i kontrola financijskog poslovanja političke stranke. Financijski plan treba biti usklađen s godišnjim programom rada i mora sadržavati pregled planiranih prihoda i rashoda, prema vrstama za tekuću godinu.

Revizijom je utvrđeno da je deset političkih stranaka izradilo godišnji financijski plan, a devet je izradilo i godišnji program rada.

Ured je mišljenja da sve političke stranke trebaju izraditi godišnji financijski plan i godišnji program rada, kako bi se osiguralo učinkovito upravljanje i kontrola financijskog poslovanja, te je predloženo da to učine.

- **Računovodstveno poslovanje**

Revizijom računovodstvenog poslovanja političkih stranaka obuhvaćeni su financijski izvještaji, poslovne knjige, te popis imovine i obveza.

Političke stranke su obvezne sastavljati temeljne financijske izvještaje za razdoblje od siječnja do prosinca i predočiti ih Uredu u roku 60 dana nakon isteka obračunskog razdoblja.

Političke stranke su Uredu dostavile temeljne financijske izvještaje u skladu s Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Odredbom članka 65. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Revizijom je utvrđeno da tri političke stranke nisu sastavile temeljne financijske izvještaje za stranku u cjelini, te im je naloženo da to učine.

Prema odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, politička stranka je dužna javno prikazati porijeklo i način utroška sredstava prikupljenih tijekom protekle kalendarske godine, te objaviti završni račun i financijske izvještaje na web stranici. Završni račun i financijski izvještaji su dokumenti u kojima se detaljno navode izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), te podaci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena.

Sve političke stranke su na web stranici objavile završni račun i financijske izvještaje, a objavljeni podaci su jednaki podacima iz poslovnih knjiga i financijskih izvještaja, osim kod dvije političke stranke. Utvrđeno je da je jedna politička stranka objavila prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 228.272,00 kn, umjesto u iznosu 271.772,00 kn, a jedna u iznosu 64.000,00 kn, umjesto u iznosu 92.000,00 kn.

Strankama je naložena objava podataka na web stranici u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata.

Političke stranke su za 2009. bile obvezne voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Odredbama članka 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisane su poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Od pomoćnih knjiga, obvezno se vode: knjiga dugotrajne i kratkotrajne imovine, knjiga potraživanja i obveza, knjiga blagajne, knjiga ulaznih i izlaznih računa, te evidencija putnih naloga i korištenja službenih vozila.

Revizijom je utvrđeno da su sve političke stranke vodile dnevnik i glavnu knjigu. Jedna stranka nije vodila evidencije dugotrajne imovine.

Prema odredbama članka 20. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, prihodi i rashodi se priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, odnosno prihodi ostvareni na temelju isporučenih dobara i usluga priznaju se u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati. Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija), članarina, pomoći, doprinosa i drugi slični prihodi priznaju se u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do vremena predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje. Rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju.

Revizijom je utvrđeno da su sve političke stranke evidentirale poslovne događaje uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja.

Odredbama članaka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama, te da zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti potpisom na ispravi jamči istinitost isprave i realno prikazivanje poslovnih događaja.

Kod dvije političke stranke, u pojedinim slučajevima knjigovodstvene isprave na temelju kojih su evidentirani poslovni događaji nije potpisao zakonski predstavnik ili nije obavljena kontrola knjigovodstvenih isprava prije unosa podataka u poslovne knjige.

Političke stranke su većinom organizirane prema teritorijalnom načelu te djeluju putem središnjice, županijskih, gradskih i općinskih organizacijskih jedinica (ograci, podružnice, odbori).

Revizijom je utvrđeno da u knjigovodstvenim evidencijama kod tri političke stranke, nisu osigurani podaci za stranku u cjelini (konsolidirani podaci) te je naloženo da se u knjigovodstvenim evidencijama osiguraju podaci u skladu s propisima.

Popis imovine i obveza propisan je odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Političke stranke su dužne popisati imovinu i obveze na koncu svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance (u pravilu koncem godine) radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Povjerenstvo za popis osniva zakonski predstavnik, koji na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista odlučuje o manjkovima, viškovima, otpisu i rashodovanju imovine.

Revizijom je utvrđeno da dvije političkih stranaka nisu popisom obuhvatile cjelokupnu imovinu i obveze, te uskladile knjigovodstveno sa stvarnim stanjem. Obavljen je popis imovine i obveza koji se odnosi na središnjicu stranke, a popis imovine i obveza organizacijskih jedinica nije obavljen, te nije moguće potvrditi odgovara li stanje imovine i obveza iskazano u poslovnim knjigama stvarnom stanju.

S obzirom da poslovne knjige i financijski izvještaji trebaju pružiti istinit, pouzdan i točan pregled sredstava, izvora sredstava te prihoda i rashoda, Ured je naložio političkim strankama obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s propisima.

- **Prihodi**

Odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, propisano je da političke stranke mogu, radi ostvarivanja svojih političkih ciljeva, stjecati prihode od članarine, dobrovoljnih priloga (donacija), izdavačke djelatnosti, prodaje promidžbenog materijala, organiziranja stranačkih manifestacija, od imovine u njihovom vlasništvu, te iz drugih izvora u skladu s propisima. Također, mogu se financirati iz sredstava državnog proračuna, kao i proračuna lokalnih jedinica, na način i pod uvjetima utvrđenim propisima.

Revizijom je utvrđeno da su političke stranke u 2009. vrijednosno najznačajnije prihode ostvarile iz sredstava državnog proračuna, proračuna lokalnih jedinica, dobrovoljnih priloga (donacija) i od članarina. Jedna politička stranka nema evidencije o lokalnim jedinicama koje su ih dužne financirati, ni podatke o iznosima potraživanja od lokalnih jedinica. Ured je naložio vođenje evidencije i naplatu potraživanja od lokalnih jedinica.

Prema odredbama članka 3. navedenog Zakona, članarina je redoviti novčani iznos što ga član političke stranke plaća na način i pod uvjetima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke stranke, a dobrovoljni prilozi (donacije) su povremene ili redovite uplate, kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac političkoj stranci u iznosu većem od iznosa članarine, kao i pružanje usluga ili davanje proizvoda političkoj stranci bez naplate. Političke stranke su dužne voditi evidenciju o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija), te izdavati potvrde o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Odredbom članka 4. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, propisano je da se dobrovoljni prilozi (donacije) u novcu uplaćuju na središnji račun političke stranke.

Revizijom je utvrđeno da jedna politička stranka nije vodila evidenciju o primitku članarina, a dvije političke stranke nisu izdavale potvrde o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Također je utvrđeno da dvije političke stranke nisu poduzimale mjere za naplatu članarina u skladu s njihovim internim aktima. Ured je dao nalog da se vode evidencije i izdaju potvrde o primitku članarina, te poduzimaju mjere na njihovu naplatu.

Vezano uz reviziju dobrovoljnih priloga (donacija) utvrđeno je da su dvije političke stranke primale uplate od dobrovoljnih priloga (donacija) na račune organizacijskih jedinica, umjesto na račune središnjica. Jedna politička stranka nije ustrojila evidencije ni izdavala potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija), a jedna politička stranka je primila dobrovoljne priloge u iznosu 28.000,00 kn od tri lokalne jedinice, jedne udruge radnika i društva u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske. Navedene donacije su utrošene za financiranje humanitarnih akcija i pomoć udruzi za zdravstvenu skrb odraslih osoba. S obzirom da navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, Ured je dao nalog da se vode evidencije i izdaju potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija), naplata prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) obavlja na račun središnjice, te primaju donacije u skladu s odredbama navedenog Zakona.

- **Rashodi**

Revizijom je provjereno jesu li političke stranke koristile ostvarene prihode za financiranje rashoda u skladu s programima i statutima.

Rashodi se odnose na rashode za zaposlene, promidžbu, materijalne rashode, amortizaciju, financijske rashode, rashode za donacije (pomoći) i druge rashode.

Utvrđeno je da se izvršeni rashodi odnose na aktivnosti obavljene u skladu s programima rada ili financijskim planovima političkih stranaka. Nepravilnosti su utvrđene kod jedne političke stranke, a odnose se na materijalne rashode odnosno isplatu naknada za službena putovanja i reprezentaciju. Putni nalozi na temelju kojih je isplaćena naknada troškova za korištenje privatnih automobila u službene svrhe, sadrže većinu propisanih podataka, osim što nisu navedene marke i registarske oznake privatnih automobila, početno i završno stanje brojila, te nisu sastavljeni izvještaji o obavljenim službenim putovanjima. Računovodstvene isprave (računi) na temelju kojih su evidentirani rashodi za reprezentaciju ne sadrže podatke iz kojih bi se mogla vidjeti svrha ugošćivanja kao ni korisnici reprezentacije.

Ured je dao naloge, prema kojima je politička stranka obvezna isplatiti naknade za troškove službenih putovanja i evidentirati rashode za reprezentaciju na temelju knjigovodstvenih isprava u skladu s Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija.

2.4. **Izražena mišljena**

O financijskim izvještajima i poslovanju političkih stranaka za 2009. izraženo je:

- **osam bezuvjetnih i**
- **tri uvjetna mišljenja.**

Bezuovjetna mišljenja o financijskim izvještajima i poslovanju izražena su za:

- Hrvatsku demokratsku zajednicu (HDZ),
- Hrvatski demokratski savez Slavonije i Baranje (HDSSB)
- Hrvatsku narodnu stranku-Liberalne demokrate (HNS),
- Hrvatsku seljačku stranku (HSS),
- Hrvatsku stranku prava (HSP),
- Istarski demokratski sabor (IDS),
- i Socijaldemokratsku partiju Hrvatske (SDP) i
- Stranku demokratske akcije Hrvatske (SDA Hrvatske).

Uvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i poslovanju izražena su za:

- Hrvatsku socijalno-liberalnu stranku (HSL),
- Hrvatsku stranku umirovljenika (HSU),
- Samostalnu demokratsku srpsku stranku (SDSS).

3. REVIZIJA NEZAVISNIH ZASTUPNIKA

Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje za 2009., sljedećih nezavisnih zastupnika:

- mr. sc. Zdenka Čuhnil, zastupnica za češku i slovačku nacionalnu manjinu,
- Nazif Memedi, zastupnik za austrijsku, bugarsku, njemačku, poljsku, romsku, rumunjsku, rusinsku, ukrajinsku, tursku, vlašku i židovsku nacionalnu manjinu,
- dr. sc. Furio Radin, zastupnik za talijansku nacionalnu manjinu i
- mr. sc. Deneš Šoja, zastupnik za mađarsku nacionalnu manjinu.

3.1. Prihodi

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, nezavisni zastupnici mogu stjecati prihode od dobrovoljnih priloga (donacija), izdavačke djelatnosti, prodaje promidžbenog materijala, organizacije manifestacija, iz državnog proračuna, proračuna lokalnih jedinica, od imovine u njihovom vlasništvu i iz drugih izvora u skladu s propisima.

Prema financijskim izvještajima, ukupni prihodi nezavisnih zastupnika za 2009. iznose 1.587.052,00 kn, a odnose se na prihode iz državnog proračuna za redovan rad i na prihode od financijske imovine.

U tablici u nastavku, daju se podaci o izvršenim prihodima iz izvještaja o prihodima i rashodima za 2009., prema vrstama.

Tablica broj 3

Ostvareni prihodi za 2009. prema vrstama

Redni broj	Nezavisni zastupnik	Ukupni prihodi (4+5)	u kn	
			Prihodi iz državnog proračuna	Prihodi od financijske imovine
1	2	3	4	5
1.	mr. sc. Zdenka Čuhnil	424.128,00	423.687,00	441,00
2.	Nazif Memedi	387.362,00	386.975,00	387,00
3.	dr. sc. Furio Radin	388.188,00	386.975,00	1.213,00
4.	mr. sc. Deneš Šoja	387.374,00	386.975,00	399,00
SVEUKUPNO		1.587.052,00	1.584.612,00	2.440,00

Vrijednosno najznačajniji su prihodi iz državnog proračuna, ostvareni u iznosu 1.584.612,00 kn. Razlika ostvarenih prihoda i ukupno doznačenih sredstava iz proračuna (1.586.598,00) u iznosu 1.986,00 kn, odnosi se na prihode iskazane na računima odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja, vezane uz neamortiziranu vrijednost imovine čija je nabava financirana iz navedenih izvora.

Nezavisni zastupnici su ostvarili prihode iz državnog proračuna na temelju Odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka u 2009., koju je donio Hrvatski sabor, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav.

Prihodi od financijske imovine ostvareni u iznosu 2.440,00 kn, odnose se na kamate na depozite po viđenju.

3.2. Rashodi

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, nezavisni zastupnici mogu koristiti financijska sredstva isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada.

Prema financijskim izvještajima, ukupni rashodi nezavisnih zastupnika za 2009. iznose 1.465.347,00 kn, od čega se na rashode za zaposlene odnosi 77.213,00 kn, materijalne rashode 665.657,00 kn, rashode za amortizaciju 40.737,00 kn, financijske rashode 7.324,00 kn, rashode za donacije (pomoći) 673.489,00 kn, te druge rashode 927,00 kn.

U tablici u nastavku, daju se podaci o izvršenim rashodima iz izvještaja o prihodima i rashodima za 2009., prema vrstama.

Tablica broj 4

Izvršeni rashodi za 2009. prema vrstama

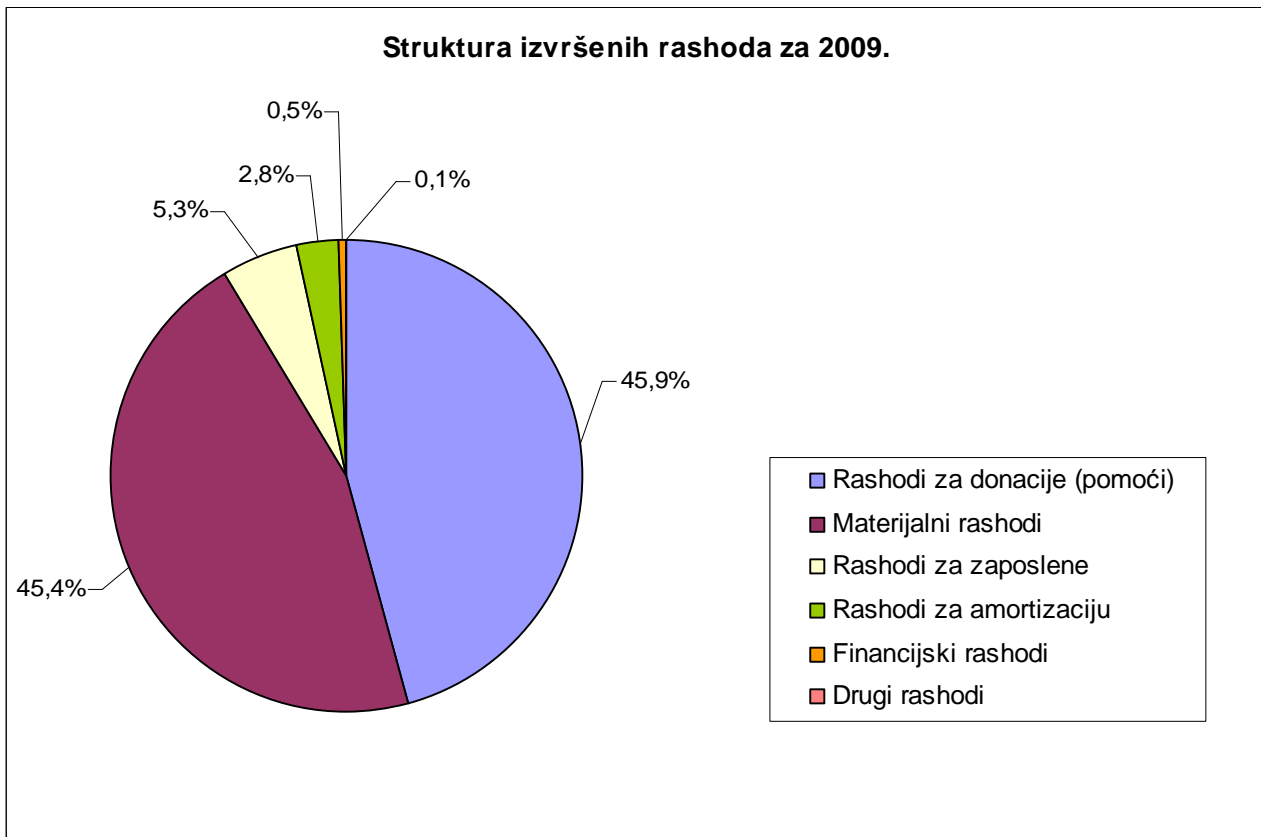
u kn

Redni broj	Nezavisni zastupnik	Ukupni rashodi	Rashodi za zaposlene	Materijalni rashodi	Rashodi za amortizaciju	Financijski rashodi	Rashodi za donacije (pomoći)	Drugi rashodi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	mr. sc. Zdenka Čuhnil	417.408,00	77.213,00	171.878,00	1.500,00	2.290,00	164.527,00	0,00
2.	Nazif Memedi	373.111,00	0,00	141.651,00	0,00	1.187,00	230.273,00	0,00
3.	dr. sc. Furio Radin	322.379,00	0,00	274.346,00	39.237,00	2.869,00	5.000,00	927,00
4.	mr. sc. Deneš Šoja	352.449,00	0,00	77.782,00	0,00	978,00	273.689,00	0,00
SVEUKUPNO		1.465.347,00	77.213,00	665.657,00	40.737,00	7.324,00	673.489,00	927,00

U strukturi ukupnih rashoda, vrijednosno značajniji su rashodi za donacije (pomoći) u iznosu 673.489,00 kn i čine 45,9% ukupnih rashoda, te materijalni rashodi u iznosu 665.657,000 kn koji čine 45,4% ukupnih rashoda. Rashodi za donacije (pomoći) odnose se na pomoći dane udrugama za promidžbu kulturne baštine nacionalnih manjina te građanima.

U nastavku se daje grafički prikaz strukture izvršenih rashoda nezavisnih zastupnika za 2009.

Grafički prikaz broj 4

3.3. Sažetak nalaza i preporuka

Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje nezavisnih zastupnika odnosno sustav unutarnjih kontrola, djelokrug rada, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina i obveze, radi davanja mišljenja jesu li nezavisni zastupnici obavljali poslovanje, ostvarili prihode i izvršili rashode te sastavili financijske izvještaje u skladu s propisima.

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, nezavisni zastupnici imaju pravo na redovno financiranje iz državnog proračuna i stjecanje prihoda iz drugih izvora u skladu s propisima. Financijska sredstva mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada.

Revizijom je utvrđeno da su nezavisni zastupnici izradili program rada i financijski plan za 2009. Godišnji program rada sadrži opis glavnih aktivnosti, potrebna sredstava, te izvore financiranja za 2009., a financijski plan sadrži pregled planiranih prihoda i rashoda prema vrstama i usklađen je s godišnjim programom rada.

Nezavisni zastupnici su za 2009. bili obvezni voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, te Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Revizijom je utvrđeno da su nezavisni zastupnici vodili poslovne knjige i sastavili financijske izvještaje u skladu s navedenim propisima. Aktivnosti su obavljane u skladu s financijskim planom i programom rada za 2009., a ostvareni prihodi korišteni su za ostvarenje ciljeva utvrđenih navedenim programom rada.

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, nezavisni zastupnici su dužni javno prikazati porijeklo i način utroška sredstava prikupljenih tijekom protekle kalendarske godine, te objaviti završni račun i financijske izvještaje na web stranici. Završni račun i financijski izvještaji su dokumenti u kojima se detaljno navode izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), te podaci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena.

Svi zastupnici su objavili završne račune i financijske izvještaje za 2009. na web stranicama.

Postupcima revizije nisu utvrđene nepravilnosti i propusti koji bi utjecali na istinitost i realnost financijskih izvještaja i pravilnost financijskog poslovanja.

3.4. Izražena mišljenja

O financijskim izvještajima i poslovanju svih nezavisnih zastupnika za 2009., izražena su **bezuwjetna mišljenja**.

4. PRAĆENJE IZVRŠENJA NALOGA I PREPORUKA

U izvješćima o obavljenoj reviziji opisuju se utvrđene nepravilnosti u financijskim izvještajima i poslovanju subjekata revizije, te daju nalozi i preporuke kako bi se nepravilnosti ispravile, odnosno ne bi ponavljale. U skladu s INTOSAI - revizijskim standardima, Ured prati rad subjekata revizije na izvršenju danih naloga i preporuka, na način da se subjekti u roku 60 dana od uručivanja izvješća pisano očituju o radnjama koje su poduzete na otklanjanju nepravilnosti. Osim toga, praćenje izvršenja danih naloga i preporuka obavlja se i u okviru novog ciklusa revizije, koji započinje utvrđivanjem poduzetih aktivnosti na izvršenju naloga i preporuka iz prethodne revizije. U svakom pojedinom izvješću o obavljenoj reviziji navode se nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno te nalozi i preporuke koji su u postupku izvršenja.

- **Političke stranke**

Za 2009. je obavljena revizija jedanaest političkih stranaka kao i za 2008. Revizijom za 2008. utvrđeno je 20 nepravilnosti. U izvješćima o obavljenoj reviziji, političkim strankama je naloženo da otklone nepravilnosti, odnosno poduzmu potrebne radnje i prihvate predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2009. je provjereno je li postupljeno prema danim nalogima i preporukama Ureda. Utvrđeno je da je postupljeno prema 12 danih naloga i preporuka, a osam naloga i preporuka je u postupku izvršenja. U izvješćima o obavljenoj reviziji za 2009. navedeno je da su političke stranke i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Ureda.

- **Nezavisni zastupnici**

Revizijom nezavisnih zastupnika za 2008. za koje je obavljena revizija i u 2009., bila je utvrđena nepravilnost, koja se odnosila na objavu završnog računa i financijskih izvještaja na web stranici. U izvješću o obavljenoj reviziji naloženo je da se nepravilnost otkloni, odnosno poduzmu potrebne radnje i prihvati predložena preporuka kako se nepravilnost ne bi ponavljala u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2009. je utvrđeno da je postupljeno prema danom nalogu.

5. PRIMJENA ODREDBI ČLANKA 15. ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH STRANAKA, NEZAVISNIH LISTA I KANDIDATA

Odredbama članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, zabranjuje se financiranje političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata od strane:

- državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima i trgovačkih društava u većinskom vlasništvu države ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima većinsko vlasništvo nad dionicama, odnosno udjelima te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- udruga radnika i poslodavaca,
- udruga, zaklada i fondacija koje zastupaju ili predstavljaju državni dužnosnici ili dužnosnici lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- vjerskih zajednica, humanitarnih te drugih neprofitnih udruga i organizacija,
- fizičkih i pravnih osoba protiv kojih se vodi postupak za naplatu dospjelih, a nepodmirenih obveza prema Republici Hrvatskoj, odnosno prema jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- Također, zabranjeno je davanje dobrovoljnih priloga (donacija) u novcu ili u obliku proizvoda preko trećih osoba (posrednika), te
- korištenje uredskih prostorija, službenih vozila i uredske opreme državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za potrebe izborne promidžbe, osim osobama na koje se odnose posebni propisi o štíćenim osobama.

Ured je u okviru svoje nadležnosti provjerio jesu li političke stranke i nezavisni zastupnici postupili u skladu s odredbama članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata. Revizijom je utvrđeno da je jedna politička stranka ostvarila prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 28.000,00 kn od tri lokalne jedinice, trgovačkog društva u većinskom vlasništvu države te udruge radnika. Dio sredstva ostvarena iz tih izvora stranka je uplatila u korist državnog proračuna, a dio je utrošen za humanitarne svrhe. Druge nepravilnosti i propusti vezani uz odredbe članka 15. navedenog Zakona, nisu utvrđene.

U privitku se daju izvješća o obavljenim financijskim revizijama jedanaest parlamentarnih političkih stranaka i četiri nezavisna zastupnika za 2009.